

*Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. J. Zeidlera w Gostyniu,
ul. Strzelecka 28, 63-800 Gostyń*

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA
I ST. IM. JÓZEFA ZEIDLERA
W GOSTYNIU

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

**PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA
im. Józefa Zeidlera w Gostyniu**

rok szkolny 2025/2026

**Program wychowawczo – profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców
w porozumieniu z Radą Pedagogiczną**

SPIS TREŚCI

Podstawa prawna	3
Wstęp	4
Charakterystyka szkoły	4
Misja szkoły	5
Sylwetka absolwenta	5
Wartości ważne dla społeczności szkolnej	6
Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych	6
Powinności wychowawcze pracowników niepedagogicznych	7
Diagnoza potrzeb	7
Cele ogólne	8
Cele szczegółowe	8
Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA obowiązujące w roku szkolnym 2025/2026	10
Harmonogram działań na rok szkolny 2025/2026	11
Ewaluacja	16
Literatura przedmiotu	16

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249)
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy pedagogiczno-psychologicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591)
- Rozporządzenie MEN z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2017 r. poz. 1611)
- Rozporządzenie MKiDN z dnia 6 września 2017 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 622)
- Statut PSM Ist. im. J. Zeidlerera w Gostyniu

WSTĘP

Program wychowawczo - profilaktyczny PSM I st. im. J. Zeidlera dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów, obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Tworzy on spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej oraz rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na dany rok szkolny. Nauczyciele realizują zadania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym podczas: zajęć edukacyjnych, imprez, wyjazdów z uczniami.

CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Józefa Zeidlera w Gostyniu działa od 31 lat szerząc kulturę wśród mieszkańców miasta i powiatu. Organizuje koncerty, festiwale i wydarzenia muzyczne o wysokim poziomie artystycznym, uzyskując tym samym w lokalnym środowisku znamienitą pozycję instytucji dbającej o rozwój kulturalny. Patronem szkoły jest Józef Zeidler - XVIII wieczny muzyk, członek kapeli świętogórskiej, kompozytor, który mieszkał i tworzył w Gostyniu.

Do Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Gostyniu uczęszczają uczniowie, którzy podejmują naukę gry na: skrzypcach, fortepianie, flecie, klarnecie, saksofonie, trąbce, perkusji, akordeonie i gitarze. Podopieczni osiągają znaczące wyróżnienia na ogólnopolskich konkursach instrumentalnych oraz aktywnie uczestniczą w gostyńskim życiu muzycznym. Dzieci i młodzież PSM I st. w Gostyniu kształcą się w dwóch cyklach: sześcioletnim (c6) i czteroletnim (c4). Kadrę pedagogiczną tworzy 17. nauczycieli.

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Gostyniu aktywnie współpracuje z lokalnymi ośrodkami kultury takimi jak: Muzeum w Gostyniu, Gostyńskim Ośrodkiem Kultury „Hutnik”, Biblioteką Publiczną, Uniwersytetem III Wieku, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Orkiestrą Dętą Miasta i Gminy Gostyń oraz ze szkołami ogólnokształcącymi i przedszkolami.

MISJA SZKOŁY

- rozbudzanie i rozwijanie podstawowych zdolności muzycznych
- zapewnienie wszystkim uczniom sprzyjających warunków rozwoju ich zdolności
- przygotowanie kandydatów do dalszego kształcenia muzycznego
- kształcenie i wychowanie aktywnych i świadomych uczestników życia kulturalnego
- zapewnienie uczniom pełnego rozwoju artystycznego i moralno – etycznego w warunkach pełnego poszanowania ich godności osobistej oraz wolności światopoglądowej
- współudział w upowszechnianiu kultury muzycznej
- wychowanie uczniów w duchu poszanowania godności drugiego człowieka, służenia mu pomocą, poszanowania mienia społecznego i norm współżycia społecznego
- umożliwienie uczniom poznania dziedzictwa kulturowego regionu wielkopolskiego

SYLWETKA ABSOLWENTA

- szanuje dziedzictwo kulturowe narodu
- przestrzega zasad kultury, etyki i prawa autorskiego
- posiada wiedzę niezbędną do rozwijania gry na instrumencie oraz do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym
- wykazuje wrażliwość artystyczną w kreatywnym realizowaniu zadań
- rozwija pasję muzyczną poprzez podejmowanie inicjatyw artystycznych
- publicznie prezentuje swoje dokonania
- pracuje w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz bierze współodpowiedzialność za efekt tej pracy
- buduje relacje oparte na zaufaniu
- wykazuje się w działaniu aktywną postawą
- organizuje swoją indywidualną pracę
- systematycznie rozwija swoje umiejętności
- wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną
- przewiduje skutki podejmowanych działań
- potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem

WARTOŚCI WAŻNE DLA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

- poczucie bezpieczeństwa
- sprawiedliwość
- uczciwość
- wzajemny szacunek
- przyjazne relacje z innymi
- możliwość wyrażania swojego zdania
- rozwój emocjonalny i artystyczny ucznia
- współpraca
- życzliwość
- wiedza
- tolerancja

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE PRACOWNIKÓW PEDAGOGICZNYCH

- poznanie uczniów oraz ich środowiska, a także stały kontakt z rodzicami lub opiekunami prawnymi i włączanie ich w życie szkoły
- integracja zespołu klasowego (np. wycieczki, dyskoteki i inne imprezy klasowe)
- rozwiązywanie problemów poprzez udzielanie pomocy: uczenie radzenia sobie w trudnych sytuacjach, pogadanki, indywidualne kontakty z uczniami, nauczycielami i rodzicami
- interesowanie się postępami ucznia w nauce, a także obserwowanie zachowania ucznia i kierunku rozwoju jego osobowości
- zwracanie uwagi na wypełnianie przez uczniów ich obowiązków, a także troska o poszanowanie praw każdego ucznia
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania (zdrowotnych, ekologicznych)
- troska o wychowanie moralno-społeczne uczniów zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencją o Prawach Dziecka
- opieka nad zdrowiem uczniów w szczególności: wdrażanie uczniom dbałości o higienę osobistą oraz stan higieniczny otoczenia, a także przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza szkołą, interesowanie się stanem zdrowia uczniów

- przestrzeganie zasad higieny i bezpieczeństwa związanego z epidemią Covid-19
- diagnoza i pomoc psychologiczno-pedagogiczna

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE PRACOWNIKÓW NIEPEDAGOGICZNYCH

- troska o bezpieczeństwo dzieci przez sprawną organizację pracy, przestrzeganie przepisów, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zasad przeciwpożarowych
- rzetelne wykonywanie powierzonych obowiązków, przestrzeganie regulaminu pracy oraz ustalonego w szkole porządku
- przestrzeganie zasad współżycia społecznego

DIAGNOZA POTRZEB

Przed opracowaniem szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego przeprowadzono diagnozę potrzeb i zagrożeń. Głównym celem obserwacji i analizy sytuacji wychowawczej w szkole było zebranie informacji na temat zasobów szkoły oraz potrzeb w zakresie dostosowania planowanych działań wychowawczo – profilaktycznych do występujących problemów i zagrożeń.

Wywiad w środowisku szkolnym wykazał konieczność przeprowadzenia działań w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego pokrywającego się z rekomendacjami wychowawczo-profilaktycznymi CEA na rok szkolny 2025/2026. Zdiagnozowano, że w Szkole Muzycznej I st. w Gostyniu występuje wysoki poziom bezpieczeństwa. Uczniowie naszej Szkoły otrzymują bardzo dobre przygotowanie muzyczne. Przyjazna atmosfera panująca w Szkole wpływa na dobre relacje między nauczycielami, uczniami oraz rodzicami. Uczniowie jednomyślnie potwierdzają, że nauka w Szkole Muzycznej I st. w Gostyniu kształtuje u nich systematyczność, obowiązkowość oraz dobrą organizację pracy.

Uczniowie narażeni są m.in. na: czynniki stresogenne oraz czynniki związane z zachowaniami ryzykownymi, takimi jak środki odurzające i inne substancje psychoaktywne, przeciążenia fizyczne, związane z niewystarczającą świadomością higieny pracy z instrumentem. Uczniowie szkół muzycznych szczególnie podatni są na stres wynikający z częstych koncertów, przesłuchań i egzaminów. Zadaniem naszej Szkoły jest zatem, obok celów dydaktycznych, nauka radzenia sobie z treścią egzaminacyjną, stresem oraz innymi emocjami, a także szukanie sposobów

rozładowania napięć.

Na podstawie diagnozy zaplanowano działania do realizacji w roku szkolnym 2025/2026, które ujęte zostały w harmonogramie programu wychowawczo – profilaktycznego. Celem niniejszych działań jest zapobieganie zagrożeniom oraz uświadamianie uczniom możliwości usprawnienia procesu edukacyjnego, wspieranie dzieci oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

CELE OGÓLNE

Rozwój ucznia ukierunkowany na jego rozwój w sferze:

- fizycznej
- psychicznej
- społecznej
- aksjologicznej

CELE SZCZEGÓŁOWE

1) rozwój intelektualny:

- kształcenie umiejętności organizowania własnej nauki i pracy
- rozbudzanie i rozwijanie uzdolnień oraz zainteresowań
- rozwijanie uzdolnień muzycznych i umiejętności technicznych i interpretacyjnych
- zapoznanie ucznia z wiedzą o muzyce
- kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji
- uczenie wytrwałości, skuteczności i konsekwencji w realizacji założeń
- motywowanie uczniów do pracy
- pomoc uczniom w rozpoznaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości oraz potrzeb rozwojowych

2) rozwój emocjonalny:

- przekazanie uczniom sposobów radzenia sobie ze stresem i trema egzaminacyjną
- empatia w stosunku do innych uczniów w szczególności na sytuacje związane z dyskryminacją
- poznanie własnej sfery uczuciowej przez uczniów
- kształtowanie wrażliwości estetycznej, wyobraźni muzycznej, ekspresji twórczej
- kształtowanie umiejętności wyrażania emocji poprzez muzykę
- kształcenie umiejętności okazywania uczuć oraz sposobów radzenia sobie z emocjami

3) rozwój fizyczny, zdrowotny:

- utrzymanie kondycji instrumentalnej oraz przeciwdziałanie przeciążeniom, dbanie o higienę pracy
- wdrożenie do zachowań prozdrowotnych, a w szczególności utrwalenie nawyków dbania o zdrowie
- kształcenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń dla zdrowia w tym zagrożeń wynikających z sięgania po środki psychoaktywne, korzystania ze smartfonów, wyrabianie postawy asertywnej
- uwrażliwienie nauczycieli, rodziców i uczniów na zagrożenia występujące w środowisku szkolnym i pozaszkolnym oraz w Internecie
- wyposażenie uczniów w umiejętność zwracania się o pomoc w przypadkach zagrożenia

4) rozwój moralny, duchowy:

- kształtowanie postaw koleżeństwa
- rozwój tolerancji
- uświadamianie potrzeby reakcji na zachowania dyskryminacyjne w szkole
- kształtowanie zdolności wartościowania, wprowadzenie uczniów w świat wartości moralnych
- pomoc w określeniu własnego systemu wartości i wprowadzaniu go w życie
- kształtowanie umiejętności oceny własnych zachowań
- wyrabianie postawy odwagi cywilnej
- budowanie relacji opartych na zaufaniu
- kształcenie postawy twórczej
- uczenie myślenia refleksyjnego

- pomoc uczniom w poznawaniu samego siebie odkrywaniu własnej indywidualności

5) rozwój społeczny:

- zwracanie uwagi na potrzebę brania odpowiedzialności za środowisko szkolne, zwłaszcza w sytuacjach, gdy pojawiają się postawy dyskryminacyjne
- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym
- propagowanie samorządności wśród uczniów
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych i patriotycznych, uwrażliwienie na znajomość tradycji, historii i kultury własnego narodu i środowiska
- wyrabianie nawyków kulturalnego zachowania się, a także odpowiedzialności za mienie szkolne i cudzą własność
- kształtowanie postawy życzliwości, szacunku, poszanowania godności drugiego człowieka, niezależnie od rasy, narodowości lub przekonań religijnych

Uczestnikami programu wychowawczo - profilaktycznego są wszyscy uczniowie szkoły, a realizatorami nauczyciele PSM I st. im. J. Zeidlera w Gostyniu.

REKOMENDACJE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE CEA obowiązujące w roku szkolnym 2025/2026

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA.
2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach artystycznych.
3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA ROK SZKOLNY 2025/2026

ZADANIA OGÓLNE PROGRAMU	CELE WYCHOWAWCZE	SPOSOBY REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI I OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Wspomaganie rozwoju ucznia. Współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych a nauczycielami przedmiotów ogólnomuzycznych w szkołach artystycznych.	▪ Podnoszenie jakości udzielanej pomocy przez nauczycieli. ▪ Doskonalenie współpracy pomiędzy nauczycielami różnych specjalności, dla prawidłowego rozwoju i efektywnej edukacji uczniów. ▪ Pomoc w wykorzystywaniu TIK do zdobywania wiedzy. ▪ Stawianie realnych celów do realizacji. ▪ Rozwijanie własnych zainteresowań ucznia. ▪ Umożliwienie dzielenia się zainteresowaniami z innymi. ▪ Uświadamianie uczniowi jego mocnych stron oraz kształtowanie poczucia wartości. ▪ Uświadomienie rodzicom specyfiki edukacji w szkole muzycznej.	▪ Różne formy doskonalenia nauczycieli i uczniów. ▪ Wspieranie ucznia w realizowaniu programu muzycznego. ▪ Organizowanie konkursów wiedzy oraz instrumentalnych, zachęcanie do uczestnictwa w nich. ▪ Organizowanie wycieczek, koncertów i innych imprez szkolnych. ▪ Rozmowy indywidualne z uczniami (porady i konsultacje indywidualne – pomoc, wsparcie). ▪ Rozmowy i spotkania z rodzicami oraz nauczycielami różnych specjalności. ▪ Opieka psychologiczno – pedagogiczna. ▪ Przygotowanie uczniów do występów publicznych.	cały rok, wszyscy nauczyciele

	▪ Przekazywanie wiedzy i sposobów radzenia sobie z treścią podczas występów publicznych.	▪ Wspieranie uczniów występujących na scenie.	cały rok, wszyscy nauczyciele
Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA.	▪ Doskonalszenie nauczycieli z zakresu literatury pedagogicznej i psychologicznej.	▪ Przeprowadzenie szkoleń/warsztatów dla nauczycieli. ▪ Wskazywanie literatury, mającej na celu rozwój nauczycieli. ▪ Rozmowy indywidualne, porady i konsultacje. ▪ Informowanie nauczycieli, rodziców oraz uczniów o możliwościach współpracy z instytucjami zajmującymi się profilaktyką.	cały rok, wszyscy nauczyciele
Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach artystycznych.	▪ Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne.	▪ Rozmowy z innymi nauczycielami. ▪ Obserwacja uczniów podczas lekcji oraz uroczystości szkolnych. ▪ Podejmowanie współpracy z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w zakresie pomocy psychologicznej.	cały rok, wszyscy nauczyciele
Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych	▪ Budowanie umiejętności odmawiania w sytuacjach potencjalnie zagrażających, a także wiedzy	▪ Obserwacje uczniów, w szczególności tych, u których widoczne są zachowania aspołeczne, ryzykowne lub przemocowe.	cały rok, wszyscy nauczyciele

wśród uczniów szkół artystycznych.	dotyczącej środków odurzających, substancji psychotropowych, papierosów, czy nowych substancji psychoaktywnych. ▪ Ukazanie potencjalnych zagrożeń wynikających z sięgania po używki.	▪ Rozmowy z uczniami, głównie dotyczące bezpieczeństwa, a także zachowań budzących obawy oraz lęk. ▪ Informowanie o instytucjach niosącym pomoc osobom uzależnionym. ▪ Szkolenia dla nauczycieli, spotkania informacyjne dla uczniów.	
Bezpieczeństwo ucznia, zwalczanie postaw dyskryminacyjnych oraz przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej (w tym cyberprzemocy) i przemocy w rodzinie.	▪ Podniesienie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów, na który wpływ ma korzystanie z TIK. ▪ Zwracanie uwagi na poziom wypowiedzi. ▪ Przestrzeganie norm społecznych. ▪ Zaznajomienie uczniów z możliwościami uzyskania pomocy w sytuacjach zagrażających ich bezpieczeństwu. ▪ Rozwijanie empatii. ▪ Budowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów.	▪ Budowanie atmosfery zaufania i dobrej komunikacji między nauczycielami, uczniami i rodzicami. ▪ Obserwacje i rozmowy. ▪ Rozmowy i dbanie o bezpieczeństwo.	cały rok, wszyscy nauczyciele

	▪ Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji oraz potrzeb swoich i cudzych. ▪ Zapoznanie z niebezpieczeństwami wynikającymi z anonimowości w cyberprzestrzeni i innymi zagrożeniami w Internecie.		
Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych.	▪ Zapoznanie ucznia z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych. ▪ Organizacja czasu pracy i odpoczynku. ▪ Zapoznanie ucznia z zasadami higieny, zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej. ▪ Zaznajomienie z wpływem niewłaściwej postawy podczas ćwiczenia, jak i używania nowoczesnych urządzeń elektronicznych. ▪ Kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie.	▪ Monitorowanie ucznia w zakresie odżywiania. ▪ Rozmowy dotyczące organizacji czasu. ▪ Korekta postawy podczas zajęć oraz rozmowy dotyczące wpływu promieniowania smartfonów na organizm. ▪ Obserwacje zachowań uczniów w czasie oczekiwania na zajęcia. ▪ Rozmowy z uczniami i rodzicami. ▪ Zwracanie uwagi na piękno przyrody.	cały rok, wszyscy nauczyciele

	▪ Rozwijanie umiejętności obserwacji i podejmowanie działań na rzecz ochrony przyrody.		
Wychowanie patriotyczne i prospołeczne	▪ Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych. ▪ Zaznajomienie z regułami społecznymi i szkolnymi oraz prawami i obowiązkami ucznia, członka rodziny, obywatela. ▪ Kształtowanie umiejętności przestrzegania zasad. ▪ Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania własnego zachowania. ▪ Podnoszenie wiedzy dotyczącej reguł kultury osobistej oraz kultury słowa. ▪ Znajomość faktów dotyczących kultury i tradycji. ▪ Budowanie umiejętności pracy zespołowej.	▪ Kontakt z dziełami sztuki. ▪ Uczestnictwo w wydarzeniach szkolnych. ▪ Zwracanie uwagi na poprawne wypowiedzi uczniów. ▪ Upamiętnianie ważnych wydarzeń historycznych. ▪ Organizacja uroczystości wpisanych w tradycję. ▪ Wyjazdy na wydarzenia kulturalne.	cały rok, wszyscy nauczyciele
Profilaktyka dyskryminacji, ksenofobii,	▪ Kształtowanie postaw wyrażających	rozmowy	cały rok, wszyscy nauczyciele

nietolerancji	szacunek dla ludzi niezależnie od religii, koloru skóry, statusu materialnego, wieku, rozwoju intelektualnego, rozwoju fizycznego. ▪ Kształtowanie świadomości zróżnicowanego społeczeństwa.		
Wychowanie do wartości	▪ Kształtowanie analizy sytuacji społecznych, odróżniania dobra od zła.	rozmowy	cały rok, wszyscy nauczyciele

EWALUACJA

Program wychowawczo-profilaktyczny podlega monitoringowi i ewaluacji wewnętrznej w celu zbadania czy jest realizowany i przynosi zaplanowane efekty. Na podstawie badania, które będzie przeprowadzone w ostatnim miesiącu roku szkolnego zostaną wyciągnięte wnioski końcowe i nastąpi porównanie ich do diagnozy stanu wyjściowego. Ewaluacja zostanie zaprezentowana społeczności szkolnej.

LITERATURA PRZEDMIOTU

- M. Konopczyński, J. Borowik, P. Chlebowski, M. Kolemba, K. Szorc, Jolanta Szada-Borzyzkowska, M. Wieczorek, Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej ORE, Warszawa 2017
- Z. B. Gaś, W. Poleszak, Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo – profilaktyczny szkoły, ORE, Warszawa 2017
- J. Mirkiewicz, Pomoc psychologiczno-pedagogiczna – rola i zadania nauczycieli w szkołach artystycznych. Praca z uczniami szkół muzycznych z zaburzeniami wieku rozwojowego, Zbąszyń 2021
- Rekomendacje CEA <https://www.gov.pl/web/cea/rekomendacje-wychowawczo-profilaktyczne>